

Den Haag, 23 november 2017

De Algemene Rekenkamer volgt de maatregelen die de EU neemt om de financiële stabiliteit en economische groei te bevorderen. In ons *webdossier EU-governance* (www.rekenkamer.nl/eu-governance) houden we sinds 22 maart 2012 de belangrijkste ontwikkelingen bij rond de Europese noodfondsen, de begrotingsdiscipline in de EU-lidstaten, het toezicht op de bancaire sector en de economische prioriteiten van de EU.

Vandaag actualiseren wij ons webdossier, tegelijk met de publicatie van onze brief aan de Tweede Kamer over EU-gerelateerde onderwerpen. Het dossier geeft nu de stand van zaken weer per 1 november 2017. De ontwikkelingen die we bij deze actualisering hebben betrokken gaan over de Europese noodfondsen, ontwikkelingen op het terrein van de banken- en begrotingsdiscipline. De wijzigingen in het webdossier zijn gebaseerd op documenten vanuit de EU. Hieronder lichten we de actualisering op hoofdlijnen toe.

Steun aan Griekenland

Op 7 juli 2017 heeft de Raad van gouverneurs van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM) het aanvullende «memorandum of understanding» tussen het ESM en Griekenland goedgekeurd, en daarna een lening van € 8,5 miljard toegekend. In juli 2017 heeft het noodfonds ESM € 7,7 miljard van deze lening aan Griekenland uitbetaald. Eind oktober 2017 had Griekenland de voorraad onbetaalde rekeningen van de overheid voldoende teruggebracht en kwam de resterende € 0,8 miljard beschikbaar. Met de betaling van € 8,5 miljard heeft Griekenland binnen de drie steunprogramma's per eind oktober 2017 € 273,9 miljard aan leningen ontvangen. De totale toezegging is onveranderd gebleven en bedraagt € 337,8 miljard.

Financiële stabiliteitsinstrumenten

De pagina in ons webdossier over de ingezette financiële stabiliteitsinstrumenten (oftewel noodsteunleningen aan EU-lidstaten) hebben wij aangevuld met het rapport dat medio juli 2017 door een onafhankelijke evaluator is opgesteld over de EFSF- en ESM-steunoperaties. De evaluator is aangesteld door de voorzitter van de Raad van gouverneurs van het ESM. In de evaluatie is gekeken naar de relevantie, effectiviteit en efficiëntie van de door het EFSF en ESM verstrekte steun. In onze brief «EU gerelateerde aandachtspunten bij de begroting 2018» die ook op 23 november 2017 wordt gepubliceerd gaan wij hier nader op in.

Europese bankenunie

De pagina in ons webdossier over de Europese financiële toezichtstructuur is geactualiseerd, en aangevuld met een passage over de afwikkeling van vier banken.¹ Het betrof één Spaanse bank (Banco Popular Espanol S.A.) en drie Italiaanse banken (Banca Monte dei Paschi di Siena S.p.A., Banca Popolare di Vicenza S.p.A. en Veneto Banca S.p.A.).

Daarnaast hebben we dit onderdeel van het webdossier aangevuld met de eerste evaluatie van het Gemeenschappelijk Toezichtmechanisme voor banken, die de Europese Commissie op 11 oktober 2017 heeft gepubliceerd. De Commissie concludeert in deze evaluatie dat deze toezichtpijler van de bankenunie met succes is opgezet, goed functioneert en zijn doeltreffendheid bewijst. In onze brief «EU gerelateerde aandachtspunten bij de begroting 2018» die ook op 23 november 2017 wordt gepubliceerd gaan we hier nader op in.

Begrotingsdiscipline en macro-economisch toezicht

Op de pagina in ons webdossier over Begrotingsdiscipline en macro-economisch toezicht hebben wij het onderdeel «begrotingsdiscipline» (stabiliteits- en groeipact) geactualiseerd. Hierbij hebben we onder andere de gegevens over het correctieve deel van het stabiliteits- en groeipact aangepast naar aanleiding van de beëindiging van de buitensporigtekortprocedure voor Griekenland. Eind oktober 2017 hadden nog drie van de 28 EU-lidstaten (waaronder twee eurolanden) een buitensporig tekort. Frankrijk, Spanje en het Verenigd Koninkrijk zijn daarom opgenomen in de buitensporigtekortprocedure van de EU. Tijdens het hoogtepunt van de financiële crisis in 2011 was de buitensporigtekortprocedure nog van kracht voor 24 EU-lidstaten.

Algemene Rekenkamer,

drs. A.P. (Arno) Visser,
president

drs. C. (Cornelis) van der Werf,
wnd. secretaris

¹ Doel van het beleid binnen de Europese bankenunie is dat bij de afwikkeling van banken de negatieve gevolgen van het falen van banken voor de belastingbetalers tot een minimum worden beperkt, door de vaststelling van regels voor financiële inbreng van de particuliere sector.